

สรุปประเด็นการสำรวจความคิดเห็นประชาชนผู้เข้าร่วมอบรม CBDRM (ภัยจากช้างป่า)

ระหว่างวันที่ 1-2 เมษายน 2564

ณ ตำบลชุมแสง อ.วังจันทร์ จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยอง ได้จัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบผลกระทบภัยพิบัติจากช้างป่ามีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความพึงพอใจการให้ความช่วยเหลือที่ภาครัฐต่อผู้ประสบภัยพิบัติจากช้างป่าในพื้นที่หมู่ที่ 1, 4 และ 6 ของ ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 24 ราย ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพรรณนา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพรรณนา

ตารางที่ 1 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	12	50.0
หญิง	12	50.0
รวม	24	100

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าในพื้นที่ตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยองที่เก็บรวบรวมเพื่อการศึกษาทั้งสิ้น 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
21-30 ปี	3	12.5
31-40 ปี	1	4.2
41-50 ปี	6	25.0
51-60 ปี	10	41.7
มากกว่า 60 ปี	4	16.6
รวม	24	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสพภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อทำการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุช่วง 51-60 ปี เป็นจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมา มีอายุในช่วง 41-50 ปี เป็นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และอันดับที่สามมีอายุ มากกว่า 60 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	9	37.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	16.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	12.5
ปวช.	1	4.2
ปวส.	0	0
ปริญญาตรี	4	16.7
ปริญญาโท	1	4.2
สูงกว่าปริญญาโท	0	0
อื่นๆ	2	8.3
รวม	24	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อทำการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 ประกาศใช้วันที่ 31 มีนาคม 2520 ที่ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำได้ที่ ประถมศึกษาปีที่ 6) เป็นจำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.50 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ที่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และอันดับที่สามมีการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ตอบอื่นๆ เป็นกลุ่มที่มีวิชาชีพจากการไปอบรมหลักสูตรระยะสั้น(ไม่เกิน 1 ปี) ซึ่งจะได้รับเพียงใบประกาศนียบัตรเฉพาะทางเท่านั้นจึงไม่จัดเป็นระดับการศึกษาได้ เป็นจำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 8.33 ของกลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่า

ตารางที่ 4 แสดงรายได้ผู้นำครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 9,000 บาท	8	33.3
9,001-15,000 บาท	9	37.5
15,001-25,000	1	4.2
สูงกว่า 25,000 บาท	2	8.3
อื่นๆ	1	4.2
ข้อมูลที่ขาดหาย	3	12.5
รวม	24	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อทำการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัวผู้นำครอบครัวมีรายได้ประมาณ 9,001-15,000 บาท มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาผู้นำครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และอันดับที่สามผู้นำครอบครัวมีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท มีจำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผลมาจากผู้นำครอบครัวประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ เช่น มีสวนผลไม้ของตนเองอยู่แล้ว และเอาเวลาว่างไปรับจ้างทั่วไป หรือ รับจ้างทำสวนยางพาราให้แก่รายทุนในพื้นที่ร่วมด้วย คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงรายได้รวมครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 9,000 บาท	2	8.3
9,001-15,000 บาท	10	41.7
15,001-25,000	7	29.2
สูงกว่า 25,000 บาท	2	8.3
อื่นๆ	0	0
ข้อมูลที่ขาดหาย	3	12.5
รวม	24	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสพภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้รวมครัวเรือน 9,001-15,000 บาท มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมา มีรายได้รวมครัวเรือน 15,001-25,000 บาท มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และอันดับที่สามมีรายได้รวมครัวเรือนต่ำกว่า 9,000 บาทและสูงกว่า 25,000 บาท มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ ส่วนข้อมูลที่ขาดหายไป คิดเป็นร้อยละ 12.50 เกิดจากผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจว่าตอบเฉพาะผู้นำครอบครัวเพียงอย่างเดียว จึงมิได้ตอบคำถามในส่วนรายได้รวมครัวเรือน

ตารางที่ 6 แสดงที่มารายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่มารายได้	ความถี่	ร้อยละ
แหล่งเดียว	17	70.8
มากกว่า 1 แหล่ง	2	8.3
ข้อมูลที่ขาดหาย	5	20.8
รวม	24	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสพภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีที่มารายได้เพียงแหล่งเดียว มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 มีที่มารายได้มากกว่า 1 แหล่ง มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 และข้อมูลที่ขาดหาย มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
เกษตรกร	14	58.3
รับจ้างทั่วไป/อิสระ	6	25.0
รับราชการ	1	4.2
พนักงานเอกชน	0	0
อื่นๆ	1	4.2
ข้อมูลที่ขาดหาย	2	8.3
รวม	24	100

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 รองลงมา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป/อิสระ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และอันดับที่สามมีอาชีพรับราชการและอื่นๆ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ตามลำดับ ส่วนข้อมูลที่ขาดหายมาจากกลุ่มตัวอย่างมาทำงานช่วยในพื้นที่ของญาติหรือคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลทางการเกษตร

ตัวแปร		ความถี่	ร้อยละ
พืชที่ปลูก	ทุเรียน	5	20.8
	ลองกอง	1	4.2
	ขนุน	4	16.7
	มะละกอ	4	16.7
	กล้วย	8	33.3
	มังคุด	1	4.2
	สับปะรด	1	4.2
	ยางพารา	13	54.2
	เงาะ	2	8.3
	ลำไย	1	4.2
	อื่นๆ	9	37.5
กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เป็นเจ้าของ	16	66.7
	เช่าที่ดิน	2	8.3
	รับจ้าง	3	12.5
	อื่นๆ	1	4.2
	ข้อมูลที่ขาดหาย	2	8.3
หากเป็นเจ้าของ (โฉนด)	น.ส.4	11	45.8
	ภ.บ.ท.5	2	8.3
	ส.ป.ก.4-01	2	8.3
	น.ส.2	0	0
	น.ส.3	0	0
	น.ส.5	0	0
	น.ค.3	0	0
ระยะเวลาการเป็นเกษตรกร	รับช่วงต่อบิดามารดา	13	54.2
	อาชีพคู่สมรส	1	4.2
	เกษตรกรใหม่	6	25.0
	อาชีพญาติ	0	0
	อื่นๆ	3	12.5
	ข้อมูลที่ขาดหาย	1	4.2

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อทำการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปลูกยางพารา(ทั้งสวนยางพาราตนเอง และรับจ้างกรีดยาง) มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมาปลูกพืชอื่นๆ มีจำนวน 9 คน(มีบางส่วนปลูกข้าว ปลูกผัก และทำไรผสมผสาน) คิดเป็นร้อยละ 37.50 และอันดับที่สามปลูกกล้วย มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 ตามลำดับ โดยประเภทพืชที่ปลูกสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

ในส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นเจ้าของที่ดินตนเอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 รองลงมาเป็นรับจ้าง มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอันดับที่สามเป็นเช่าที่ดิน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ หากเป็นเจ้าของส่วนใหญ่จะมีโฉนดเป็น น.ส.4 มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 รองลงมาเป็น ภ.บ.ท.5 และส.ป.ก.4-01 มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ

ระยะเวลาการเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่รับช่วงต่อจากบิดามารดา(เกษตรกรดั้งเดิมในพื้นที่) มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมาเป็นเกษตรกรใหม่(เพิ่งซื้อที่และทำสวน) มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และอันดับ ที่สามเป็นอื่นๆ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงข้อมูลการได้รับผลกระทบจากช้างป่า

ตัวแปร		ความถี่	ร้อยละ
เคยเป็นผู้ประสบเหตุจากช้างป่า	เคย	15	62.5
	ไม่เคย	8	33.3
	ข้อมูลที่ขาดหาย	1	4.2
ความเสียหาย	บาดเจ็บทางร่างกาย	1	4.2
	ความเสียหายต่อชีวิต	0	0
	บ้านเรือน	3	12.5
	ยานพาหนะ	0	0
	พืชผลทางการเกษตร	13	54.2
	ทรัพย์สิน/เครื่องมือ	1	4.2
	อื่นๆ	2	8.3

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประสบภัยจากช้างป่าที่เก็บรวบรวมเพื่อการศึกษา 24 ตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเป็นผู้ประสบเหตุจากช้างป่า มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ไม่เคยเป็นผู้ประสบเหตุ มีจำนวน 8 คน (เพื่อนบ้าน /ญาติเคยประสบเหตุ) คิดเป็นร้อยละ 33.30 และข้อมูลที่ขาดหาย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ตามลำดับ

ความเสียหายที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นพืชผลทางการเกษตร(เป็นพืชจำพวกกล้วย ทุเรียน และขนุนเป็นส่วนใหญ่) มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมาเป็นบ้านเรือน(รั้วบ้าน และชานหน้าบ้าน เป็นส่วนใหญ่) มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอันดับที่สามเป็นความเสียหายด้านอื่นๆ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ โดยความเสียหายที่ได้รับกลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ต้องการทราบว่า ผู้ประสบภัยพิบัติจากช้างป่ามีความพึงพอใจในมูลค่าการให้ความช่วยเหลือที่แตกต่างกันอย่างไร และผู้ประสบภัยพิบัติจากช้างป่ามีความพึงพอใจแตกต่างกันไปตามประเภทของความช่วยเหลืออย่างไรโดยสามารถวิเคราะห์แยกตามประเภทของการให้ความช่วยเหลือได้ ดังนี้

2.1 กรณีเสียชีวิต พบว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังหากผู้ประสบสาธารณภัยเสียชีวิต จะได้รับค่าจัดการศพ รายละไม่เกิน 29,700 บาท (ระเบียบใหม่ปี พ.ศ. 2563) และหากผู้เสียชีวิตเป็นกำลังหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว หรือฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัวจะได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติม รายละไม่เกิน 29,700 บาท (ระเบียบเดิมระหว่างปี พ.ศ. 2556-2563 เยียวยา 25,000 บาท) ผลการสำรวจความคิดเห็นดังแสดงในตารางที่ 4.10 ลำดับที่ 1 โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

2.1.1 หากพิจารณาเทียบกับมูลค่าการสูญเสียชีวิตจะเป็นการเยียวยาที่ต่ำมาก

2.1.2 กรณีการเสียชีวิตอื่น เช่น โรคร้าย หรืออุบัติเหตุทางถนน กลับได้รับความช่วยเหลือที่สูงกว่า

2.1.3 การเสียชีวิตมิได้เกิดจากความประมาทของผู้เสียชีวิต แต่เป็นเหตุไม่คาดคิดซึ่งเกิดจากสัตว์ป่าคุ้มครองที่ประชาชนไม่มีสิทธิทำร้าย ภาครัฐควรหาทางแก้ไขและเยียวยาที่มากกว่าระเบียบกำหนด

ตารางที่ 10 แสดงผลสำรวจความพึงพอใจกรณีการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

ลำดับ ที่	ผลกระทบ	ผลความพึงพอใจ	หมายเหตุ
1	กรณีเสียชีวิต	น้อยเกินไป : 16 ราย	-ไม่แสดงความคิดเห็น 8 ราย
2	กรณีบาดเจ็บ	น้อยเกินไป : 12 ราย	-ไม่แสดงความคิดเห็น 8 ราย -ให้เยียวยาตลอดชีวิต 2 ราย
3	กรณีความเสียหายทาง การเกษตร	น้อยเกินไป : 14 ราย พอใจ : 1 ราย	-ไม่แสดงความคิดเห็น 9 ราย
4	กรณีเสียหายบ้านเรือน / ทรัพย์สิน	น้อยเกินไป : 4 ราย พอใจ : 3 ราย	-ไม่แสดงความคิดเห็น 12 ราย -ให้เยียวยาตามจริง 5 ราย

2.2 กรณีบาดเจ็บ พบว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังหากผู้ประสบสาธารณภัยบาดเจ็บสาหัส (ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเท่านั้น) ภาครัฐจะให้ความช่วยเหลือด้านค่ารักษาพยาบาล รายละไม่เกิน 4,000 บาท (ระเบียบใหม่ปี พ.ศ. 2563) ซึ่งเพิ่มเติมจากระเบียบเดิมระหว่างปี พ.ศ. 2556-2563 ให้เยียวยารายละไม่เกิน 3,000 บาท และหากการบาดเจ็บนำไปสู่การกลายเป็นผู้พิการจะได้รับการเยียวยารายละไม่เกิน 13,300 บาท ผลการสำรวจความคิดเห็นดังแสดงในตารางที่ 10 ลำดับที่ 2 โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

2.2.1 หากพิจารณาการบาดเจ็บจากการทำร้ายโดยช้างป่า อาการมักสาหัส และมีค่ารักษาพยาบาลที่ค่อนข้างสูงควรตั้งเพดานการรักษาตามความเป็นจริง โดยไม่กำหนดเพดานงบในการรักษา

2.2.2 หากบางรายบาดเจ็บไม่สาหัส จะไม่ได้รับการเยียวยาจากภาครัฐ ในความเป็นจริงคนที่ประสบเหตุภัยจากช้างป่าเข้ามาทำร้าย แล้วหนีได้ทันแต่บาดเจ็บจากการเอาชีวิตรอด ควรได้รับความคุ้มครองการรักษาพยาบาลจากภาครัฐด้วย

2.2.3 หากการบาดเจ็บนำไปสู่การกลายเป็นผู้พิการโดยช้างป่า ซึ่งผู้ประสบเหตุมิได้กระทำการโดยประมาทด้วยตนเอง จนนำไปสู่สภาวะความไม่สมบูรณ์ทางร่างกาย จนอาจไม่สามารถประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้ (บางรายหากเป็นหัวหน้าครอบครัว จะกระทบต่อความรับผิดชอบของครอบครัวเป็นอย่างมาก) การเยียวยา 13,300 บาท ถือว่าน้อยเกินไป โดยผู้ตอบแบบสอบถามบางรายเสนอให้มีการเยียวยาตลอดชีวิตไม่ว่าจะเป็นเฉพาะตัวผู้ประสบเหตุ หรือทั้งครอบครัวก็ตาม

2.3 กรณีความเสียหายทางการเกษตร พบว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังหากผู้ประสบสาธารณภัยพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายโดยสิ้นเชิง ทั้งพื้นที่นา พื้นที่ไร่ และพื้นที่สวน ซึ่งต้องขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรไว้แล้วจะได้รับการเยียวยา คือ กรณีพื้นที่นาข้าว ได้รับการเยียวยาไร่ละ 1,113 บาท กรณีพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ ได้รับการเยียวยาไร่ละ 1,148 บาท และกรณีพื้นที่เพาะปลูกพืชสวน ได้รับการเยียวยาไร่ละ 1,690 บาท โดยแต่ละรายจะได้รับการเยียวยาครั้งละไม่เกิน 30 ไร่ ผลการสำรวจความคิดเห็นดังแสดงในตารางที่ 4.10 ลำดับที่ 3 โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

2.3.1 หากพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงอย่างเช่น กรณีสวนทุเรียน ใน 1 ต้น สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชาวสวนเป็นหลักหมื่นบาท (ขึ้นกับพันธุ์ และผลผลิตแต่ละต้น) ใน 1 ไร่ มีการปลูกในจำนวน 25 – 30 ต้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงจึงมีมูลค่านับแสน แต่การเยียวยาความเสียหายกลับได้เพียงไร่ละ 1,690 บาท ซึ่งไม่พอแม้แต่จะซื้อกิ่งพันธุ์ใหม่มาปลูก จึงอยากให้ภาครัฐประเมินและจ่ายค่าเสียหายตามความเป็นจริงมากกว่า

2.3.2 ในการที่ช้างป่าเข้ามากินและทำลายผลผลิตทางการเกษตร ส่วนใหญ่สร้างความเสียหายเพียงบางส่วน เช่น กิ่งหัก ต้นล้ม 1-2 ต้น หรือต้นไม้เอนแต่ไม่ล้ม เป็นต้น ซึ่งเงื่อนไขความเสียหายไม่เกิดขึ้นอย่างสิ้นเชิง จะไม่สามารถเรียกร้องเงินเยียวยาได้ จึงอยากให้มีการปรับแก้กฎระเบียบการเยียวยาเสียใหม่ให้ครอบคลุมและสะท้อนสถานการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง

2.3.3 กรณีการจะขอความช่วยเหลือเยียวยาด้านพืชผลทางการเกษตรที่เสียหาย แล้วเกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรก่อนแล้วนั้น พบว่า ในหลายกรณีเกษตรกรมีได้มีที่ดินเป็นของตนเอง (เช่นนายทุน / พื้นที่พิพาทที่ดินป่าอุทยาน อยู่ระหว่างพิสูจน์เอกสารสิทธิกับกรมที่ดิน ฯลฯ) จึงไม่สามารถนำพื้นที่ทางการเกษตรไปขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรได้ นำไปสู่การไม่สามารถขอรับความช่วยเหลือเยียวยาได้ จึงอยากขอให้มีการปรับแก้กฎระเบียบเพิ่มเติม ด้วยเกษตรกรในกลุ่มนี้เป็นผู้มีรายได้น้อย หากเกิดภัยต่างๆ ขึ้น การเยียวยาจากภาครัฐจะมีส่วนช่วยเหลือได้มาก

2.3.4 กรณีมีผู้ตอบแบบสอบถามแล้วพึงพอใจ (เกษตรกรชาวนา) ให้ความเห็นเพิ่มเติมที่ว่าพอใจแต่ขอให้จ่ายจริง และรวดเร็ว อยากให้ลดขั้นตอนการขอรับการเยียวยารวดเร็วยิ่งขึ้น

2.4 กรณีความเสียหายต่อบ้านเรือน /ทรัพย์สิน พบว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังหากผู้ประสบสาธารณภัยหากความเสียหายเกิดขึ้นกับบ้านพักอาศัย โดยพิสูจน์ทราบชัดเจนถึงสาเหตุแห่งความเสียหายแล้ว ให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเยียวยาความเสียหายต่อบ้านพักอาศัย รายละไม่เกิน 49,500 บาท ผลการสำรวจความคิดเห็นดังแสดงในตารางที่ 4.10 ลำดับที่ 4 โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

2.4.1 ความเสียหายที่เกิดจากช้างป่าเข้ามาในพื้นที่พักอาศัยในแต่ละครั้ง สร้างความเสียหายมาก/น้อยไม่เท่ากัน อยากให้บริบทการช่วยเหลือเยียวยาเป็นค่าซ่อมแซมให้เบิกจ่ายตามความเสียหายจริงดีกว่า การตั้งเพดานการให้ความช่วยเหลือเยียวยาแบบนี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ปัญหาช้างป่าเข้ามาหากินและพักอาศัยในพื้นที่ชุมชนเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องในระยะ 4-6 ปี มาแล้ว และมีแนวโน้มในการสร้างความเสียหายที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และบ่อยครั้งมากยิ่งขึ้น นำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบภัยจากช้างป่า ในพื้นที่ตำบลชุมแสง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. การมีชุดผลักดันช้างออกจากพื้นที่ กล่าวคือ ปัจจุบันชุดผลักดันช้างเป็นรูปแบบอาสาสมัคร และกลุ่มชาวบ้าน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการขับไล่ช้างที่ลงมาบ่อยและต่อเนื่องยิ่งขึ้น จึงอยากให้เพิ่มชุดผลักดันช้างแบบเต็มเวลาในพื้นที่ที่พบช้างป่าลงมาอย่างต่อเนื่อง
2. สนับสนุนให้มีโครงการสอนประชาชนเลี้ยงผึ้ง ทั้งประโยชน์ในด้านรายได้เสริมจากการขายน้ำผึ้ง และผึ้งยังเป็นสัตว์ที่ช้างป่ารำคาญ อันมีส่วนในการป้องกันช้างป่าได้อีกทางหนึ่ง
3. การผลักดันช้างกลับเข้าป่า หรือเคลื่อนย้ายไปยังสถานที่กักกันช้าง ที่จะทำให้ช้างไม่กลับเข้ามาในชุมชนได้อีก เป็นการถาวร
4. การออกแบบและสร้างแนวกันช้างที่แข็งแรงและมีประสิทธิภาพกันรอบพื้นที่ชุมชน